

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Μέ ρωτᾶτε ποῦ θά περάσουμε φέτος τὰ Χριστούγεννα. Μά ποῦ ἄλλοῦ; Φυσικά στό σπίτι τῆς θείας Ἑλένης. Κοντά στή γιαγιά, στό ἀναμμένο τζάκι καί στόν... πρόπαππο μέ τὰ μεγάλα μουστάκια.

Ἄπό τίς παραμονές τῶν Χριστουγέννων ἡ γιαγιά μέ τή μητέρα μου καί τή θεία Ἑλένη ἀρχίζουν τίς ἐτοιμασίες. Σκουπίζουν τό σπίτι καί τό κάνουν νά λαμποκοπᾷ. Ἐμεῖς τὰ παιδιά ἀσβεστῶνουμε τήν αὐλή καί τίς γλάστρες.

Τήν παραμονή σηκώνονται ἀπό τὰ χαράματα, κοσκινίζουν τό ἀλεύρι, βάζουν μέσα ζάχαρη, βούτυρο καί ἀρχίζουν νά ζυμώνουν μέσα στή μικρή σκάφη. Ὑστερα παίρνουν ἡ κάθε μιά ζυμᾶρι καί πλάθουν τὰ χριστόψωμα καί τὰ κουλούρια.

Κάνουν πολλά κουλούρια, γιατί θά ἔρθουν γιά ἐπι-

σκέψεις ὅλοι οἱ συγγενεῖς καί τά παιδιά νά ποῦν τά κάλαντα. Θά ἔρθουν καί οἱ φίλοι νά ποῦν «χρόνια πολλά» στό θεῖο Γιάννη.

Τά τέσσερα χριστόψωμα εἶναι ἔτοιμα. Τό καθένα εἶναι καί μιά δημιουργία. Τά τρία θά τά φᾶμε ἐμεῖς τά Χριστούγεννα, τήν Πρωτοχρονιά καί τά Φῶτα. Τό τέταρτο θά τό φᾶνε τά ζῶα. Ἔτσι εἶναι τό ἔθιμο. Ἔχουν καί αὐτά τό μερίδιό τους στή χαρά μας, γιατί κουράζονται καί αὐτά μαζί μέ τό θεῖο τό Γιάννη.

Ξημερώματα τά Χριστούγεννα θά πᾶμε στήν ἐκκλησία, νά παρακολουθήσουμε τή θεία λειτουργία.

Στό χωριό λέμε καί τά κάλαντα μέ τόν Παῦλο καί τούς φίλους του. Παίρνουμε μαζί μας φουσαρμόνικες, τούμπανα καί τρίγωνα. Ἄν ὁ νοικοκύρης ἔχει πολλά ζῶα ἀρχίζουμε τά παινέματα καί τοῦ τραγουδοῦμε:

«Ἔχεις χιλιάδες πρόβατα, ἔχεις μυριάδες γίδια, πού ἔχουνε τά χρυσά μαλλιά καί τ' ἀργυρά κουδούνια. Γιομίζει ὁ κάμπος πρόβατα καί οἱ ραχοῦλες γίδια».

Γιά νά μᾶς δώσουν μεγάλο χαρτζιλίκι, λέμε πολλές εὐχές:

«Ἐδῶ πού τραγουδήσαμε πέτρα νά μή ραῖσει
κι ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ χρόνους πολλούς νά ζήσει»

«Ὅταν πιά γυρίζουμε σπίτι, οἱ τσέπες μας εἶναι γεμάτες κάρυδια, ἀμύγδαλα, σύκα, σταφίδες, κάστανά, μήλα, πορτοκάλια, μουστοκούλουρα καί χριστουγεννιάτικα τσουρέκια. Στό δρόμο ὀλοένα μασοῦμε.

Στό σπίτι τά Χριστούγεννα μαγειρεύουν ἢ γαλοπού-
λα ἢ χήνα ἢ πάπια ἢ τήν πιό παχιά κότα. Ἔχουν κάμει πί-
τες μέ τυρί καί φύλλο, πού ἀνοίγουν μόνες τους ἢ γιαγιά
μου μέ τή θεία Ἑλένη. Στή σάλα πάλι εἶναι ἀπλωμένα τά
γλυκίσματα: Δίπλες, καρυδόψυχα περιχυμένη μέ πετιμέ-
ζι, μελομακάρονα καί κουραμπιέδες. Οἱ μεγάλες φρου-
τιέρες εἶναι γεμάτες φροῦτα.

Ἄς θεῖος μου καί γενικά οἱ ἀγρότες δέν ἔχουν αὐτή
τήν ἐποχή βιαστική καί βαριά δουλειά στά χωράφια.

Ἔχουν τελειώσει οἱ καλλιέργειες καί περνοῦν λίγο ξε-
κούραστα, ὥσπου νά ξαναρχίσουν οἱ δουλειές. Παίζει
λοιπόν μέ τό κεχριμπαρένιο κομπολογάκι του καί μοῦ
λέει ἱστορίες γιά τά καλικαντζαράκια. Αὐτά πού προσπα-
θοῦν, λέει, μ' ἓνα τσεκούρι νά πελεκήσουν καί νά κό-
ψουν τήν κολόνα πού βαστᾷ τόν κόσμον. Εἶναι μαῦρα
σάν τήν πίσσα μέ κατσικίσια αὐτιά καί πόδια γαιῖδάρου
καί μπαίνουν μέσα στά σπίτια ἀπό τίς καμινάδες.

Ἄς θεῖος Γιάννης γελά, ὅταν μοῦ τά λέει ὅλα αὐτά,
ἀλλά γιά καλό καί γιά κακό μαζί μέ τόν Παῦλο ρίχνουμε
μιά ματιά στό φεγγίτη μήπως εἶναι ἀνοιχτός κι ἔρθουν
μέσα στό σπίτι. Μιά φορά μάλιστα ἢ γιαγιά μου τηγάνι-
σε λαλαγγίτες καί τούς πέταξε στά κεραμίδια.

— Γιατί, γιαγιά, τούς πετᾷς στά κεραμίδια; ρώτησα μέ ἀ-
πορία.

— Γιά νά φᾶνε τά καλικαντζάρια, νά χορτάσουν καί νά
φύγουν, μοῦ ἀποκρίθηκε.

Καί ἄλλη μιά φορά ἔκαψε ξύλο ἀπό ἄγρια κερασιά,
γιά νά τά διώξει.

Ἄς θεῖος μου λέει ὅλα αὐτά εἶναι πάρα πολύ ὠραῖα, μά πιό ὠραία εἶ-
ναι ἡ ἀνυπομονησία πού μέ πιάνει, ὥσπου νά ἔρθει ἡ
ὥρα τοῦ χριστουγεννιάτικου τραπεζιοῦ!